7/6207

T.C.
DEVLET BAKANI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SAYI : B.02.0.001/ 497 05 /04/2002
KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 14.03.2002 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02.-7/6207-13796/32862 sayılı yazınız.

Erzurum Milletvekili Sayın Aslan POLAT'ın, tarafımdan cevaplandırılması tensip edilen 7/6207-13796 esas no'lu yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Devlet BAHÇELİ
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EK: 1- Önerge cevabı (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği ;
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

EK:

7/6207

KAMU YATIRIMLARI İLE İLGİLİ SORULAR VE CEVAPLAR:

Ülkemizdeki yatırım stokunun aşırı derecede yüksek olduğu, bu yatırımlara yeterli ödenek ayrılamadığı gerekçesi ile Devlet Planlama Teşkilatı'nın ülke genelindeki yatırımları ayıkladığı ve bu kapsamda 1000 civarında yatırımın yatırım stokundan ayıklanarak iptal edildiği basına intikal etmektedir. Bu nedenle Sayın Devlet Bakanımız Dr. Devlet BAHÇELİ'nin yazılı olarak cevaplamasını istediğimiz sorularımız şunlardır;

Soru-1: ***Devlet Planlama Teşkilatı yatırım stoğundan ayıklanan projelerin sektörlere göre dağılımı nasıldır?***

Cevap-1: Kamu projelerinin yeterli ödenek sağlanarak kısa sürede tamamlanması, projelerin gerçekleşme sürelerinin uzamasından doğan maliyet artışlarının önüne geçilmesi ve bu suretle mevcut kısıtlı kaynakların etkin kullanımı ile projelerin bir an önce ekonomiye kazandırılması ve 2002 Yılı yatırım Programının daha rasyonel bir yapıya kavuşturulmasını teminen, 2001 Yılı Yatırım Programında yer aldığı halde yapılabilirliğini ve/veya önceliğini yitirmiş bazı projeler, 2001 Yılı Yatırım Program Kararnamesi'nin 7/a maddesine göre Yüksek Planlama Kurulunun 11.12.2001 tarih ve 2001/126 sayılı Kararı ve/veya Bakanlar Kurulunun 12.12.2001 tarih ve 2001/3458 sayılı Kararı ile Yatırım Programından çıkarılmış olup, 2002 Yılı Yatırım Programında da yer almamaktadır. 2001 Yılı Yatırım Programından çıkarılan projelerin 353'ü ana proje, 649'u ise alt veya detay proje olup, proje tutarlarının toplamı 2001 yılı program fiyatlarıyla 12,4 katrilyon TL. dir. Yatırım Programından çıkarılan söz konusu projelerin sektörel dağılımı ile ilgili bilgiler ekteki tabloda yer almaktadır.

Soru-2: ***Ayıklanan yatırımların 2002 fiyatları ile toplam keşif tutarları ne kadardır?***

Cevap-2: 2001 yılı program fiyatlarıyla toplam proje tutarı 12,4 katrilyon lira olan toplam 1002 adet projenin 2002 yılı fiyatlarıyla proje tutarı, 2001 yılında gerçekleşen deflatör ve 2002 yılı program deflatörü dikkate alındığında 24,5 katrilyon lira olmaktadır.

Soru-3: ***Ayıklanan yatırımlara 2002 fiyatları ile toplam yapılan yatırımlar ne kadardır, bu yatırımlardan herhangi bir şekilde faydalanma düşünülmekte midir?***

Cevap-3: Ekli tablodan da görülebileceği üzere, Programdan çıkarılan 12,4 katrilyon TL. tutarındaki 1.002 proje için başlangıçtan 2000 sonuna kadar yapılan kümülatif nakdi harcama miktarı 2001 yılı fiyatlarıyla 205 trilyon TL., 2002 yılı fiyatlarıyla 407 trilyon TL. dir.

Yatırım programından çıkartılan projelerin bazıları, tamamlanan kısımları hizmet için yeterli olacağı düşünülen projeler olup, halihazırda hizmete alınmış

projelerdir. Yatırım programından çıkarılan projelerin önemli bir kısmı ise henüz ihale edilmemiş, yakın gelecekte de ihalesi mümkün görülmeyen, geçen zaman içinde önceliğini ve/veya yapılabilirlik özelliğini kaybetmiş projelerdir.

Soru-4: ***Bu ayıklanan yatırımların illere göre dağılımı nasıldır?***

Cevap-4: 2001 Yılı Yatırım Programından çıkarılacak projelerin belirlenmesinde, kamu yatırım programının daha etkin ve verimli hale getirilmesine yönelik olarak, tamamen teknik, ekonomik ve projelerin yapılabilirliğini etkileyen diğer kriterler esas alınmış, il ve bölge düzeyinde herhangi bir farklılaştırma yapılmamıştır.

Soru-5: ***Bu yatırımların ayıklanmasında sadece ekonomik nedenler mi gözönüne alınmıştır, ayrıca, yatırımların sosyal etkileri de gözönüne alınmış mıdır?***

Cevap-5: Kısıtlı kaynaklar ile çok sayıda projeden oluşan bir kamu yatırım programının yürütülmeye çalışılması yatırımların ulusal ekonomiye zamanında kazandırılmasında karşılaşılan temel sorun olup, bu durum öncelikli projelere dahi uygun zamanda yeterli kaynak tahsis edilememesine, yatırımların tamamlanma sürelerinin uzamasına ve ekonomiye maliyetlerinin artmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, kamu kaynaklarının kullanımında etkinliği artırmak ve Yatırım Programını ayrılan kaynaklarla uyumlu ve yürütülebilir hale getirmek amacıyla rasyonelleştirilme çalışmaları başlatılmıştır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, 2001 Yılı Yatırım Programından çıkarılacak projelerin belirlenmesinde tamamen teknik, ekonomik ve projelerin yapılabilirliğini etkileyen diğer kriterler esas alınmıştır. Bilindiği üzere, projelerin yapılabilirliği, teknik, ekonomik, ticari, finansal, kurumsal, çevresel olduğu kadar sosyal kriterlere göre de belirlenmektedir. Dolayısıyla, Yatırım Programını daha rasyonel ve yürütülebilir hale getirme çalışmaları ilgili kuruluşların işbirliği ve koordinasyonu sağlanarak ve diğer etkiler yanında sosyal etkiler de dikkate alınarak yapılmıştır. Ayrıca, söz konusu çalışma kapsamında kısıtlı kaynaklar ve belirlenen öncelikler dikkate alınarak Yatırım Programından çıkartılan projelerin tamamen gündemden kaldırılmış projeler olarak düşünülmemesi gerekmektedir. Ülkemizin ekonomik şartlarının düzelmesi ve yatırımlara ayrılabilecek kaynakların artmasını müteakip, yapılabilirlik özelliği olan projelerin tekrar değerlendirilerek Yatırım Programına dahil edilmesi mümkün olabilecektir.

EK:

EK:1 - 2001 YILI YATIRIM PROGRAMINDAN ÇIKARILAN PROJELERİN SEKTÖREL DAĞILIMI

2001 YILI FİYATLARIYLA MİLYAR TL

SEKTÖR/KURULUŞ	ÇIKARTILAN		PROJE TUTARI		2000 SONUNA KADAR TAHMİNİ HARCAMA			2001 YATIRIMI		
	PROJE SAYISI	ALT PROJE SAYISI	DIŞ	TOPLAM	DIŞ		TOPLAM	DIŞ		TOPLAM
					KREDİ	ÖZKAYNAK		KREDİ	ÖZ KAYNAK	
TOPLAM	353	649	5.390.108	12.382.393	10.276	20.564	205.399	-	95	28.090
TARIM SEKTÖRÜ	83	111	121.303	2.219.552	10.276	-	44.877	-	-	161
MADENCİLİK SEKTÖRÜ	5	0	15.086	18.615	-	-	135	-	-	301
İMALAT SEKTÖRÜ	17	18	22.617	96.942	0	19.867	28.398	0	95	7.206
ENERJİ SEKTÖRÜ	8	0	3.646.384	4.249.837	-	697	7.111	-	-	874
ULAŞTIRMA SEKTÖRÜ	43	130	1.584.718	5.099.520	-	-	104.914	-	-	7.545
KONUT SEKTÖRÜ	0	11	-	6.004	-	-	-	-	-	531
EĞİTİM SEKTÖRÜ	58	138	-	172.891	-	-	6.895	-	-	3.380
SAĞLIK SEKTÖRÜ	103	19	-	204.193	-	-	158	0	0	1.664
DİĞER KAMU HİZMETLERİ (İKTİSADİ) SEKTÖRÜ	4	103	-	222.047	-	-	12.481	-	-	2.506
DİĞER KAMU HİZMETLERİ (SOSYAL) SEKTÖRÜ	32	119	-	92.792	-	-	588	-	-	3.922

7/6204